

PROGRAM WYCHOWAWCZY
SP NR 23
NA ROK SZKOLNY
2013-2018

MISJA SZKOŁY

NASZYM ZADANIEM JEST WSPIERANIE RODZINY W PROCESIE WYCHOWANIA I NAUCZANIA, STWARZAJĄC UCZNIOM OPTYMALNE WARUNKI DO PRAWIDŁOWEGO, WSZECHSTRONNEGO ROZWOJU FIZYCZNEGO, DUCHOWEGO I INTELEKTUALNEGO.

WIZJA SZKOŁY

W NASZEJ SZKOLE DĄŻYMY DO WYCHOWANIA UCZNIĄ MAJĄCEGO ŚWIADOMOŚĆ, ŻE JEST CZŁONKIEM SPOŁECZNOŚCI LUDZKIEJ. UCZYMY KOCHAĆ, SZANOWAĆ I ŻYĆ KULTURĄ I TRADYCJĄ NARODU POLSKIEGO, DOLNEGO ŚLĄSKA I WROCŁAWIA. JEDNOCZEŚNIE WYCHOWUJEMY GO DO SZACUNKU, WSPÓŁPRACY I OTWARTOŚCI INNYCH NARODÓW EUROPEJSKICH, UCZĄC OBOK POLSKIEGO INNYCH JĘZYKÓW, KULTURY, GEOGRAFII ITD. WYCHOWUJEMY UCZNIĄ ŚWIADOMEGO I ODPOWIEDZIALNEGO, POSIADAJĄCEGO WIEDZĘ I UMIEJĘTNOŚCI KONIECZNE DO PRZYSZŁEGO FUNKCJONOWANIA WE WSPÓŁCZESNYM ŚWIECIE, TROSZCZĄCEGO SIĘ O SVOJE ŚRODOWISKO PRZYRODNICZE, W KTÓRYM ŻYJE.

PROGRAM WYCHOWAWCZY SP NR 23 2013-2018

Program wychowawczy tworzony był przy współudziale rodziców, uczniów, nauczycieli, pedagoga, uwzględnia propozycje i oczekiwania środowiska. Oparty jest na wartościach, z których wynikają określone cele.

Program stanowi integralną i spójną całość działań wychowawczych pomiędzy szkołą, rodziną i innymi instytucjami. Jednym z najważniejszych zadań wychowawczych jest tworzenie klimatu więzi w szkole, w rodzinie oraz aby nasi wychowankowie byli otwarci na innych i odpowiedzialni za społeczność, której są członkami.

Program wychowawczy realizowany jest przez wszystkich nauczycieli, pedagoga szkolnego i stanowi podstawę do opracowania klasowych planów wychowawczych. Plany te są dostosowane do konkretnej grupy uczniów, poprzez odpowiedni dobór form i metod realizacji celów.

Zakładamy, że w wyniku konsekwentnych działań według opracowanego planu wychowanek naszej Szkoły będzie posiadał cechy osobowe, które wynikają z przyjętego systemu wartości.

Program wychowawczy opracowany jest w oparciu o:

1. Konstytucję Rzeczypospolitej Polskiej z dn. 2 kwietnia 1997r.
2. Ustawę o systemie oświaty z dn. 7. 09. 1997r.
3. Rozporządzenie MEN z dnia 23 grudnia 2008 r. w spr. podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz.U. 2009 r., 51, nr 4, poz. 17).
4. Kartę Nauczyciela z dn. 26 stycznia 1982 r. (Dz.U. 2006 r., 97, nr 4, poz. 674).
5. Konwencję o prawach dziecka.
6. Statut Szkoły Podstawowej nr 23 we Wrocławiu.
7. Obserwacje, konsultacje z rodzicami i Samorządem Szkolnym.
8. Dotychczasowe programy wychowawcze.

I KONCEPCJA WYCHOWANIA W SZKOLE

1. Koncepcja osoby i wychowania.

Wychowanie według tradycji personalistycznej to proces, w wyniku którego wychowanek ma osiągnąć pełny rozwój osobowy poprzez:

- ukształtowanie prawego charakteru (wychowanie ku wartościom),
- budowanie poczucia odpowiedzialności za dobro wspólne i za własny rozwój,
- poznanie i przestrzeganie norm społecznych,
- kreowanie postaw życzliwości i miłości dla ludzi.

Podstawą tak rozumianego wychowania jest traktowanie każdego człowieka jak **podmiotu** i **osoby**. Niepowtarzalnej osoby, która posiada swoją wartość i godność oraz zdolność do doskonalenia własnego człowieczeństwa. **Wychowanie integralne** odnosi się do całego człowieka wraz z jego fizycznością (ciałem), sferą psychiczną (emocjami, przeżywaniem uczuć wyższych i dokonywaniem wyborów), sferą intelektualną (poznawaniem, rozumowaniem, operowaniem pojęciami abstrakcyjnymi) i duchowością (światem wartości, poczuciem sensu życia) i polega na wspieraniu wychowanka w jego rozwoju oraz na wspomaganiu i aktualizowaniu jego możliwości i talentów.

Należy zintegrować nauczanie z wychowaniem, aby dziecko miało jasny cel poznawania świata oraz spójny system norm moralnych. Wychowanie winno ułatwiać wychowankowi zbudowanie zdrowego systemu wartości, wspomagającego samodzielność w dojrzałym życiu i chronić przed relatywizmem moralnym.

Takie rozumienie integralnego wychowania domaga się zaangażowania i wspólnej pracy jednym frontem wszystkich podmiotów Szkoły: dyrekcji Szkoły, pedagoga szkolnego, wychowawców klas i nauczycieli oraz administracji, rodziców i uczniów.

Aby zrealizować cele wychowawcze należy pamiętać o tym, że każdy nauczyciel jest wychowawcą w każdej chwili swojej pracy edukacyjnej. Głównym środowiskiem wychowawczym dziecka jest rodzina. Szkoła wspomaga rodzinę w wychowaniu.

CELE WYCHOWANIA :

- **Główne cele wychowania :**

Zmierzanie do osiągnięcia pełni człowieczeństwa. Kształtowanie postaw społecznie pożądanych.

- **Szczegółowe cele wychowawcze:**

I Cele zasadnicze:

1. Dobrowolne podejmowanie nauki.
2. Pilność
3. Rozbudzanie ciekawości poznawczej.
4. Umiejętność organizowania i korzystania z czasu wolnego.
5. Respektowanie praw ucznia.
6. Propagowanie kultury fizycznej.
7. Kształtowanie właściwych postaw interpersonalnych

II Dyscyplina:

1. Obowiązkowość – stałość i systematyczność w wypełnianiu obowiązków (frekwencja, jakość wykonywania zadań, punktualność).
2. Dbłość o zdrowie i higienę.
3. Skromność- umiar w zachowaniu i w wyglądzie zewnętrznym.

III Cnoty społeczne:

1. Przewycięzanie egocentryzmu:
 - a. szacunek wobec godności drugiego człowieka,
 - b. prawdomówność.
 - c. troska o bezpieczeństwo swoje i innych
 - d. wrażliwość
2. Odpowiedzialność za własne zachowanie
 - a. współpraca i solidarność,
 - b. koleżeństwo i przyjaźń.
3. Odpowiedzialność za dobro wspólne:
 - a. za dobra materialne (poszanowanie sprzętu, książek, pomieszczeń i budynku Szkoły),
 - b. za dobra niematerialne (dobre imię Szkoły).

IV Dążenie do samorozwoju:

1. Samopoznanie, samoocena, samowychowanie i samokształcenie.
2. Posiadanie własnego ideału człowieka (przygotowanie do podjęcia ról i zadań w życiu, usamodzielnienie):
 - a. małżeństwo, rodzina, inne powołania,
 - b. zawód,
 - c. moje miejsce w społeczeństwie.
3. Poszukiwanie sensu własnego życia.

2. Wartości w procesie wychowania:

- a) **społeczne**: rodzina, wspólnota (grupa – zespół klasowy), patriotyzm, Ojczyzna, naród, pokój, sprawiedliwość, prawa człowieka (dziecka), przyjaźń, tolerancja,
- b) **życia codziennego**: uczciwość, rzetelność, odpowiedzialność, szacunek, obowiązkowość, godność, wykształcenie, życzliwość, zdrowie,
- c) **duchowe**: piękno, dobro, szczęście, prawda, wolność, miłość, honor.

3. Opis podmiotów Szkoły.

SAMORZĄD UCZNIOWSKI

Zadania zawarte w regulaminie Samorządu Uczniowskiego

§ 3

1. Motywowanie społeczności uczniowskiej do najlepszego spełniania obowiązków szkolnych.
2. Współdziałanie w rozwijaniu, w czasie wolnym od zajęć, zainteresowań naukowych, kulturalnych, sportowych, turystyczno- krajoznawczych, organizowanie wypoczynku i rozrywki.
3. Dbanie o sprzęt i urządzenia szkolne, organizowanie grup uczniowskich do wykonywania niezbędnych prac na rzecz klasy i Szkoły.
4. Organizowanie pomocy koleżeńskiej uczniom napotykaającym na trudności w Szkole, w środowisku rówieśniczym i rodzinnym.
5. Dbanie o dobre imię i honor Szkoły, kultywowanie i wzbogacanie jej tradycji.
6. Współpraca z zespołem redakcyjnym gazetki szkolnej w celu informowania uczniów o swojej działalności.
7. Zgłaszanie uczniów do nagród i wyróżnień, a także kar.
8. Dysponowanie funduszami, w porozumieniu z opiekunami SU oraz środkami wypracowanymi przez uczniów (np. dyskoteki).
9. Rada Samorządu współpracuje z władzami Szkoły i uzgadnia z nimi ważniejsze przedsięwzięcia.
10. Rada Samorządu jest pomostem między gronem pedagogicznym a uczniami.

POWINNOŚCI NAUCZYCIELA

Każdy nauczyciel wywiera wpływ wychowawczy. Nauczyciel i uczeń są osobami, które winne być w stałym dialogu, ogarniającym szerszy zakres zagadnień niż przekazywanie wiedzy.

Do zadań nauczyciela w szczególności należy:

- Dawanie uczniom dobrego przykładu własnym postępowaniem, będące konsekwencją przeświadczenia, że własne postępowanie jest ważniejsze niż słowo(słowa ulatują, przykłady pociągają).Uczenie systematycznej pracy, punktualności, przestrzegania obowiązujących norm społecznych , pracowitości, zasad kulturalnego zachowania się i kultury języka uczniów.
- Wykazywanie się kompetencją merytoryczną bez wynoszenia się ponad swoich wychowanków. Szanowanie prawa każdego ucznia do odmienności myśli, poglądów, kreatywnego myślenia.
- Rozwijanie w uczniach dociekliwości poznawczej, ukierunkowaną na poszukiwanie prawdy, dobra i piękna na świecie.
- Postępowanie zgodne z zasadą sprawiedliwości, akceptacji, życzliwości, zaufania w stosunku do uczniów.
- Uczenie samooceny, samokrytycyzmu i współpracy w grupie.
- Dążenie do wszechstronnego poznania ucznia i jego warunków życia.
- Okazywanie taktu pedagogicznego, który cechuje się cierpliwością, opanowaniem, wyrozumiałością.
- Umiejętność empatycznego rozumienia drugiego człowieka, efektywnego rozwiązywania konfliktów i niesienia pomocy.
- Podnoszenie poczucia własnej wartości uczniów.
- Uczenie dbałości o zdrowie i bezpieczeństwo swoje i innych.
- Dążenie do odkrycia i rozwinięcia uzdolnień i talentów ucznia.
- Przestrzeganie zaleceń zawartych w opiniach PPP po konsultacji z rodzicami.
- Informowanie ucznia, wychowawcę i rodziców o możliwościach, zagrożeniach oraz osiągnięciach i porażkach uczniów.
- Wspierania rodziców w dziedzinie wychowania, nie ponosząc wyłącznej i całkowitej odpowiedzialności za wszystkie możliwe zadania wychowawcze. Działania winne być podejmowane w porozumieniu z rodzicami.
- Zapoznanie się z planami wychowawczymi klas, w których uczy, by uświadomić sobie główny kierunek pracy wychowawczej w danej klasie.

Poprzez treści przedmiotowe nauczyciel powinien ukazywać:

- wartości ogólnoludzkie;
- tradycje rodzinne, regionalne, narodowe i ich znaczenie dla tożsamości człowieka;
- wartości rodziny w życiu jednostki;
- znaczenie norm moralnych w życiu człowieka, społeczeństwa;

- zagrożenia dla przyrody i cywilizacji ludzkiej wynikających ze strony postępu technicznego oraz sposobów ich uniknięcia.

4. Zadania Szkoły w dziedzinie wychowania i priorytety wybrane przez Szkołę.

Zadania:

- ✓ Zapewnienie opieki i stworzenie życzliwego klimatu dla wszechstronnego rozwoju osobowego (w wymiarze intelektualnym, psychicznym, społecznym, zdrowotnym, estetycznym, moralnym, duchowym).
- ✓ Stwarzanie warunków do łączenia aktywności poznawczej z aktywnością społeczną, rozwijanie samodzielności, poczucia obowiązku i odpowiedzialności.
- ✓ Rozwijanie wrażliwości moralnej i estetycznej oraz zachęcenie do indywidualnej działalności twórczej (rozwijanie wyobraźni i ekspresji plastycznej, muzycznej i ruchowej).
- ✓ Wzmocnienie poczucia tożsamości kulturowej, historycznej i narodowej.
- ✓ Uświadomienie uczniom przy różnych okazjach wartości kultury w życiu ludzkim, umożliwienie korzystania z ośrodków kultury.
- ✓ Kształtowanie potrzeby i umiejętności dbania o własne ciało, zdrowie i sprawność fizyczną.
- ✓ Troska o kulturę osobistą we wzajemnych relacjach osobowych w szkole i na zewnątrz.
- ✓ Skoordynowanie oddziaływań wychowawczych domu, szkoły i środowiska rówieśniczego.

Priorytety:

- ✓ Wychowanie patriotyczne i międzykulturowe.
- ✓ Wychowanie ku wartościom duchowym i społecznym.
- ✓ Wdrażanie do altruistycznych zachowań i postawy empatii.
- ✓ Wychowanie przez sport.
- ✓ Bezpieczeństwo

II ZADANIA, FORMY REALIZACJI I OCZEKIWANE EFEKTY PRACY WYCHOWAWCZEJ

ROZWÓJ INTELEKTUALNY

WARTOŚCI	ZADANIA	FORMY REALIZACJI	OCZEKIWANE EFEKTY
WYKSZTAŁCENIE, RZETELNOŚĆ, ODPOWIEDZIALNOŚĆ	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pobudzanie ciekawości poznawczej. 2. Rozwijanie umiejętności twórczego i samodzielnego myślenia. 3. Kształcenie umiejętności dokonywania selekcji informacji, zdolności analitycznego i syntetycznego myślenia (umiejętności efektywnego uczenia się). 4. Kształcenie umiejętności korzystania z różnych źródeł informacji. 5. Rozwijanie umiejętności wykorzystania wiedzy w praktyce. 6. Wdrażanie do systematycznej nauki. 7. Pomoc w odkrywaniu swoich talentów i rozwijanie zainteresowań. 	<ul style="list-style-type: none"> - zajęcia lekcyjne- realizacja procesu dydaktyczno- wychowawczego według treści zawartych w podstawie programowej, - prawidłowa i systematyczna organizacja procesu dydaktycznego: przekazywanie wiedzy, umiejętności, kontrola osiągnięć, systematyczne ocenianie, - praca indywidualna z uczniem zdolnym i słabym (zajęcia wyrównawcze i korekcyjno-kompensacyjne), - wyszukiwanie informacji w mediach (TV, Internet, radio), - samodzielne korzystanie ze zbiorów bibliotecznych (np. biblioteki szkolnej), - zajęcia pozalekcyjne (koła przedmiotowe, koła zainteresowań), - konkursy przedmiotowe (szkolne i międzyszkolne), - imprezy szkolne (rocznicowe i okolicznościowe), - prezentacje osiągnięć uczniów (wystawy prac plastycznych uczniów), - edukacja kulturalna (filmowa, teatralna), - realizacja Ligi Klas, - wycieczki, wyjścia edukacyjne, zielone szkoły. 	<p><u>UCZEŃ:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ zna treści zawarte w podstawie programowej. ▪ Posiada podstawową wiedzę i umie ją wykorzystywać w praktyce. ▪ ma świadomość przydatności wiedzy i rangi wykształcenia we własnym rozwoju. ▪ zna różne źródła informacji i potrafi samodzielnie z nich korzystać. ▪ potrafi uczyć się samodzielnie: dokonywać selekcji informacji, ich analizy i syntezy. ▪ umie dokonywać samokontroli i samooceny . ▪ umie logicznie myśleć. ▪ pracuje systematycznie. ▪ bierze aktywny udział w konkursach i imprezach szkolnych. ▪ ma ukierunkowane zainteresowania i potrafi je rozwijać. ▪ Zna swoje talenty i rozwija je na miarę swoich możliwości

ROZWÓJ SPOŁECZNY

WARTOŚCI	ZADANIA	FORMY REALIZACJI	OCZEKIWANE EFEKTY
<p style="text-align: center;">RODZINA, WSPÓLNOTA, GRUPA-KLASA, NARÓD, OJCZYŻNA, PATRIOTYZM, WOLNOŚĆ, POKÓJ, PRAWA DZIECKA I CZŁOWIEKA, ODPOWIEDZIALNOŚĆ, SPRAWIEDLIWOŚĆ, UCZCIWOŚĆ, TOLERANCJA, PRACA, WIERNOŚĆ, SZACUNEK, ŻYCZLIWOŚĆ</p>	<p><u>ŻYCIE W RODZINIE:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Uświadamianie roli rodziny w życiu człowieka. 2. Rozwijanie poczucia więzi rodzinnych. 3. Budzenie szacunku dla członków rodziny. 4. Poszukiwanie i kultywowanie tradycji 5. Uświadamianie roli dziecka w rodzinie. <p><u>FUNKCJONOWANIE W RODZINIE:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ułatwienie funkcjonowania i adaptacji w grupie rówieśniczej. 2. Stwarzanie dobrego klimatu w klasie, integrowanie zespołu klasowego. 3. Nabywanie umiejętności konstruktywnego porozumiewania się i rozwiązywania konfliktów. 4. Rozwijanie umiejętności autoprezentacji na forum klasy, szkoły i poza nią. 5. Kształcenie postaw altruistycznych (dostrzeganie potrzeb innych i niesienie pomocy słabszym). 6. Wdrażanie do współdziałania i współodpowiedzialności w grupie. 7. Zachęcanie do aktywnego uczestnictwa w życiu grupy. 	<ul style="list-style-type: none"> - zajęcia lekcyjne w klasach 0-III i realizacja wychowania prorodzinnego: wychowania do życia w rodzinie, - lekcje wychowawcze w klasach starszych oraz lekcje religii, - rozmowy uczniów i rodziców z wychowawcami oraz z pedagogiem szkolnym, - imprezy szkolne i klasowe: Dzień Matki, Ojca, Babci, Rodziny i Dzień Seniora, - pasowanie na ucznia pierwszej klasy, - wigilie klasowe, Jasełka, wspólne przygotowania do kiermaszu świątecznego w szkole, - lekcje przedmiotowe z zastosowaniem metod: gier, zabaw, inscenizacji, - zajęcia adaptacyjno-integracyjne w klasach pierwszych oraz lekcje wychowawcze w klasach starszych, - zajęcia prowadzone/organizowane przez pedagoga i psychologa szkolnego, - wolontariat (Udział w programie „My dla Świata”) - Realizacja programu „Kompasik” - współpraca z organizacjami pozarządowymi; - wycieczki, wyjścia klasowe, zielone szkoły, wyjścia edukacyjne, - udział w zajęciach socjoterapii - uczestnictwo w akcjach charytatywnych, - praca w samorządzie klasowym, udział 	<p><u>UCZEŃ:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ zna swoje miejsce w rodzinie, ▪ zna swoje obowiązki oraz się z nich wywiązuje, ▪ umie się komunikować z członkami rodziny i szanuje ich, ▪ przejmuje tradycje rodzinne, szanuje uczucia i opinie innych osób, ▪ zna swoją rolę w grupie, ▪ szanuje wszystkich członków grupy, ▪ zna zasady dobrej komunikacji interpersonalnej i umie je stosować, ▪ umie konstruktywnie rozwiązywać konflikty, ▪ umie się przedstawić i zaprezentować na forum, ▪ ponosi odpowiedzialność za swoje słowa i czyny, ▪ docenia pracę i poświęcenie innych, ▪ potrafi współpracować w zespole,

	<p><u>ŻYCIE W SPOŁECZEŃSTWIE:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Rozwijanie poczucia przynależności do społeczności lokalnej, ojczyzny i społeczności europejskiej. 2. Wdrażanie do samorządności. 3. Kształtowanie właściwych postaw obywatelskich, wpajanie szacunku dla tradycji i historii narodowej oraz symboli narodowych. 4. Wdrażanie do rozwiązywania problemów o charakterze społecznym. 5. Kształcenie poczucia odpowiedzialności i rzetelności za wykonane zadania. 6. Prezentowanie osiągnięć szkoły w środowisku. 7. Ukazywanie życia i obyczajów innych narodów. 8. Poznanie praw. <p><u>UCZESTNICTWO W KULTURZE:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Poznanie i kultywowanie tradycji narodowych, religijnych i rodzinnych. 2. Poznawanie tradycji rodzinnych z tradycjami narodowymi, motywowanie do poznawania dziejów przodków. 3. Pobudzanie wrażliwości estetycznej i kulturalnej. 4. Poznanie dziedzictwa kultury europejskiej i świadomość roli Polski w jej kształtowaniu. 5. Poznawanie języków obcych. 	<ul style="list-style-type: none"> - udział w akcjach porządkowych, ekologicznych (np. „Sprzątanie świata”, „Dzień Ziemi”), - edukacja patriotyczna podczas zajęć dydaktycznych, - imprezy szkolne: np. obchody Święta Niepodległości, Konstytucji 3 Maja, - korzystanie ze zbiorów biblioteki szkolnej i Internetu, - wybory do rad klasowych i Samorządu Uczniowskiego oraz ich funkcjonowanie, - apele porządkowe, - rozmowy z ciekawymi ludźmi, - wystawy okolicznościowe i rocznicowe, - nauka kolęd polskich i ich wspólne śpiewanie, - koła zainteresowań: historyczne, teatralne, patriotyczne - edukacja filmowa i teatralna, - zajęcia dydaktyczne, lekcje muzealne, - odwiedzanie miejsc pamięci narodowej, - spotkania z wybitnymi ludźmi, - spotkania z poezją (konkursy, wieczornice) - Wyjścia edukacyjne i udział w warsztatach. - opracowywanie i realizowanie różnych projektów edukacyjnych, - edukacja czytelnicza i medialna, 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ zna historię szkoły i swojej ojczyzny, ▪ podtrzymuje tradycje szkoły, regionu i narodu polskiego, ▪ bierze udział w uroczystościach szkolnych, ▪ zna i szanuje symbole szkolne , narodowe i regionalne, ▪ korzysta ze swoich praw, respektuje normy społeczne i sumiennie wypełnia obowiązki, ▪ angażuje się w prace Samorządu Szkolnego i klasowego, ▪ jest otwarty na inne kultury i kraje Europy, ▪ jest tolerancyjny wobec ludzi innych ras, kultur i religii, ▪ zna prawa dziecka oraz prawa ucznia, ▪ respektuje prawa innych ludzi, ▪ chce poznawać warunki geograficzne i osobliwości turystyczne innych krajów, ▪ uczy się języków obcych, aby umieć skutecznie komunikować się z ludźmi z innych krajów.
--	---	---	---

ROZWÓJ EMOCJONALNY

WARTOŚCI	ZADANIA	FORMY REALIZACJI	OCZEKIWANE EFEKTY
<p style="text-align: center;">WIARA, DOBRO, PRAWDA, SENS, ŻYCIA, MIŁOŚĆ, SZACUNEK, ZYCZLIWOŚĆ, PIĘKNO, TOLERANCJA, WOLNOŚĆ, ODPOWIEDZIALNOŚĆ</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wprowadzanie w świat wartości (moralnych, uniwersalnych) oraz kształcenie umiejętności dokonywania wyborów zgodnych z hierarchią wartości. 2. Pomoc w samopoznaniu własnych emocji, dokonywaniu samooceny i ich komunikowaniu. 3. Rozwijanie umiejętności akceptowania samego siebie. 4. Wczuwanie się w stany emocjonalne innych osób- budzenie empatii. 5. Kształtowanie zachowań adekwatnych do sytuacji. 6. Wdrażanie postaw asertywnych. 	<ul style="list-style-type: none"> - zapewnienie poczucia bezpieczeństwa i troska o wspólne bezpieczeństwo, - zajęcia lekcyjne w kształceniu zintegrowanym i zajęcia przedmiotowe, lekcje wychowawcze (realizacja treści edukacji zdrowotnej, prorodzinnej i ekologicznej), - realizacja programów i projektów prozdrowotnych w ramach programu „ Szkoła promująca zdrowie”, - zajęcia z pedagogiem szkolnym i ze specjalistami spoza szkoły (profilaktyka zdrowia psychicznego: integracja grupy, profilaktyka uzależnień, edukacja nieformalna, zajęcia wspomagające rozwój emocjonalny), - realizacja programu profilaktycznego „Cukierki” w kl. I-III, - realizacja programu profilaktycznego „Kompasik” w kl. IV-VI, „My dla świata” - udział w zajęciach socjoterapii, - rozmowy z uczniami, - uroczystości szkolne okolicznościowe i rocznicowe, - spotkania z ciekawymi ludźmi, - wskazywanie wzorów do naśladowania, - propagowanie postawy bardziej „być” niż „mieć”, - edukacja kulturalna (wyjścia do muzeów, teatrów, kin), - dyskoteki i zabawy szkolne, - lekcje otwarte 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ UCZEN: ▪ czuje się bezpiecznie w szkole i rozumie potrzebę zapewnienia bezpieczeństwa innym, ▪ buduje zdrowy system wartości, ▪ dostrzega sens życia, ▪ umie odróżnić dobro od zła, ▪ poszukuje prawdy, ▪ jest uczciwy i prawdomówny, ▪ rozpoznaje uczucia własne i innych i umie sobie z nimi radzić, ▪ potrafi zachować się adekwatnie do sytuacji, ▪ cieszy się z sukcesów i akceptuje porażki, ▪ jest wrażliwy i empatyczny, akceptuje siebie, ▪ korzysta z pozytywnych wzorców zachowań, ▪ jest asertywny,

ROZWÓJ ZDROWOTNY

WARTOŚCI	ZADANIA	FORMY REALIZACJI	OCZEKIWANE EFEKTY
ZDROWIE, PIĘKNO, MIŁOŚĆ, PRZYJAŹŃ, SZACUNEK, ODPOWIEDZIALNOŚĆ, TOLERANCJA, PRACA, SZCZĘŚCIE, PRAWA CZŁOWIEKA I DZIECKA, ŻYCZLIWOŚĆ	<ol style="list-style-type: none"> 1. Promocja zdrowego stylu życia. 2. Kształtowanie właściwych nawyków zdrowotnych, żywieniowych i higienicznych. 3. Proponowanie aktywnych i bezpiecznych form spędzania czasu wolnego. 4. Uświadamianie zagrożeń związanych z uzależnieniami. 5. Propagowanie ekologicznego stylu życia. 6. Kształcenie umiejętności samodzielnego dokonywania wyborów zachowań prozdrowotnych. 7. Uświadamianie zagrożeń cywilizacyjnych i ukazywanie sposobów zapobiegania degradacji środowiska naturalnego. 8. propagowanie kultury fizycznej i sportu. 	<ul style="list-style-type: none"> - zajęcia dydaktyczne w klasach 0-III oraz lekcje przedmiotowe, głównie: przyroda, wychowanie fizyczne, gimnastyka korekcyjna - zajęcia prowadzone przez pedagoga szkolnego w klasach 0-III: profilaktyka próchnicy zębów i profilaktyka zdrowia psychicznego: integracja grupy i sztuka porozumienia, a w klasach starszych: profilaktyka uzależnień i profilaktyka zdrowia psychicznego: zapobieganie przemocy i agresji, sztuka porozumienia w szkole i w rodzinie, - gazetka pedagoga- propagowanie form aktywnego i bezpiecznego wypoczynku, - godziny wychowawcze, - zajęcia w klasach I-III dotyczące profilaktyki uzależnień w oparciu o bajkę edukacyjną „Cukierki”, - realizacja cyklicznie kampanii zdrowotnych tj.: „Trzymaj się prosto”, „ Wrocławskie dni walki z hałasem”, „Tydzień dla serca”, „Smak zdrowia” - realizacja programów i projektów pro- zdrowotnych w ramach programu: „ Szkoła promująca zdrowie”. - Realizacja programu „Bezpieczna szkoła” - rozmowy ze specjalistami spoza szkoły, - spotkania z pielęgniarką szkolną, - wystawy, konkursy o tematyce pro-zdrowotnej, - zajęcia pozalekcyjne np. sportowe, - propagowanie publikacji promujących zdrowie, - wycieczki, zielone szkoły, - udział w akacjach ekologicznych np.: „Sprzątanie Świata”, obchody „Dnia Ziemi”, - klasa sportowa. 	<p>UCZEŃ:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ rozumie potrzebę dbałości o swoje i innych zdrowie, ▪ posiada właściwe nawyki żywieniowe i higieniczne, ▪ rozumie potrzebę aktywnego i bezpiecznego wypoczynku, ▪ potrafi właściwie spędzać czas wolny od nauki, ▪ dba o własny rozwój psychofizyczny, ▪ zna przyczyny powstawania uzależnień oraz ich zgubne skutki dla organizmu człowieka, ▪ potrafi podjąć decyzję na „NIE” wobec propozycji zastosowania używek, ▪ szanuje siebie i swoje otoczenie, ▪ wie do kogo może zwrócić się o pomoc w sytuacjach zagrożenia swojego zdrowia, ▪ dostrzega potrzebę zgodnego współżycia z przyrodą, ▪ docenia walory piękna przyrody oraz zna przyczyny degradacji jej zasobów, ▪ świadomie i rozsądnie korzysta z dóbr przyrody i ze zdobyczy cywilizacji.

III ZAGADNIENIA PROGRAMOWE W ZAKRESIE WYCHOWAWCZO -DYDAKTYCZNYM

realizowane dla I etapu edukacyjnego – klasy I- III:

- dom rodzinny- dziecko jako członek rodziny,
- szkoła – dziecko jako uczeń, kolega, przyjaciel,
- miejscowość, życie jej mieszkańców,
- przyroda w otoczeniu dziecka,
- ojczyzna, jej symbole i święta narodowe,
- obrazy z przeszłości (własnej rodziny, szkoły, miejscowości),
- obrazy z życia dzieci w innych krajach,
- formy ochrony środowiska przyrodniczego w najbliższej okolicy,
- poznanie własnego ciała,
- dbałość o zdrowie, higiena własna i otoczenia,
- podobieństwa i różnice między ludźmi, zrozumienie a tolerancja,
- żywność i żywienie,
- bezpieczeństwo, w tym poruszanie się po drogach publicznych, rozpoznawanie sygnałów alarmowych o niebezpieczeństwie;

realizowane dla II etapu edukacyjnego – klasy IV- VI:

- 1) edukacja czytelnicza i medialna,
- 2) edukacja ekologiczna,
- 3) edukacja prozdrowotna,
- 4) wychowanie do życia w społeczeństwie:
 - a) wychowanie do życia w rodzinie,
 - b) wychowanie regionalne- dziedzictwo kulturowe w regionie,
 - c) wychowanie patriotyczne i obywatelskie
 - d) dbałość o zdrowie, higienę, bezpieczeństwo fizyczne i psychiczne.

IV METODY, FORMY I NARZĘDZIA PRACY WYCHOWAWCZEJ

Metody pracy:

- gry i zabawy,
- dyskusje w grupie,
- rozmowy,
- burza mózgów,
- pogadanki,
- scenki rodzajowe,
- inscenizacja,
- drama,
- drzewo decyzyjne,

- prelekcje ze specjalistami,
- działań praktycznych.

Stosowane formy pracy:

- praca w grupach,
- praca w zespołach zadaniowych,
- praca indywidualna.

Narzędzia:

- obserwacja,
- analiza dokumentów,
- ankieta,
- wywiad środowiskowy.

V PROFILAKTYKA UZALEŻNIEŃ I PRZECIWDZIAŁANIE NIEWŁAŚCIWYM ZACHOWANIOM

- **Cele profilaktyki szkolnej:**

Głównym celem programów profilaktycznych realizowanych przez szkołę jest rozpoznawanie, przeciwdziałanie i reagowanie na wszelkie przejawy zagrożeń wobec uczniów oraz promowanie zdrowego trybu życia.

- **Cele szczegółowe:**

- zrozumienie przyczyn konfliktów i zachowań agresywnych,
- usuwanie i minimalizowanie przyczyn różnych form agresji,
- wdrażanie do troski o dobro innych, uwrażliwianie na potrzeby drugiego człowieka,
- wzmacnianie poczucia własnej wartości,
- uwrażliwianie na konieczność przeciwdziałania niewłaściwym zachowaniom
- objęcie opieką psychologiczno-pedagogiczną dzieci i rodzin z trudnościami
- ścisła współpraca nauczycieli i rodziców w procesie wychowania,
- wdrażanie do zdrowego stylu życia w sferze zdrowia fizycznego i psychicznego.

Ryzykowne zachowania uczniów w wieku szkoły podstawowej:

- niezdrowy styl życia,
- uzależnienie od gier komputerowych i Internetu,
- trudności z radzeniem sobie z emocjami,
- niezrozumienie niestosowności pewnych zachowań,
- agresja słowna i fizyczna,
- zainteresowanie używkami.

Zachowaniom ryzykownym sprzyjają następujące czynniki:

- środowiskowe wzorce społeczne,
- normy społeczne prowokujące lub promujące dane zachowania,
- modelowanie tego typu zachowań w szkole i w domu,
- konflikty rodzinne lub brak wystarczającej opieki (np. eurosieroctwo, zapracowanie Rodziców),
- niewłaściwe zachowania grupy rówieśniczej,
- dostępność środków odurzających i używek oraz społeczne przyzwolenie na korzystanie z nich.

Działania szkoły w zakresie profilaktyki :

- wspieranie rodziców w ich zasadniczej roli pierwszych wychowawców,
- realizacji programów i projektów pro-zdrowotnych w ramach Programu Szkoły Promującej Zdrowie oraz programów z zakresu socjoterapii,
- realizacji programu „Trzymaj się prosto”,
- współpracy z pedagogiem i psychologiem szkolnym oraz z Pracownikami PPP i innych służb w zakresie przeciwdziałania agresji i przemocy, promocji zdrowego trybu życia (profilaktyka: uzależnień, zdrowia psychicznego: sztuka porozumienia),
- kształtowanie prawidłowych postaw rodzinnych i społecznych przez uczestnictwo w warsztatach i spotkaniach organizowanych we współpracy z Policją, Strażą Miejską, Poradniami pedagogiczno-psychologicznymi, organizacjami pozarządowymi,
- prowadzeniu zajęć socjoterapii, indywidualnych zajęć wspomagających rozwój ucznia
- Prowadzeniu gimnastyki korekcyjnej w klasach I-III,
- współpracy z pielęgniarką szkolną w zakresie troski i kontroli utrzymania higieny osobistej,
- organizowaniu godzin wychowawczych i lekcji przedmiotowych na ten temat,
- podejmowaniu działań służących konstruktywnemu rozwiązywaniu problemów rówieśniczych celem budowania pozytywnych relacji i zwiększania poczucia bezpieczeństwa uczniów,
- wskazywanie na normy, postawy i wartości społecznie pożądane.

VI MODEL ABSOLWENTA

...jest aktywny	<ul style="list-style-type: none"> -posiada zainteresowania i rozwija je na miarę swoich możliwości - ma swoje upodobania jako twórca i odbiorca sztuki -wykazuje się samodzielnością
... jest ciekawy świata	<ul style="list-style-type: none"> -stara się poszerzać swoje wiadomości korzystając z różnych źródeł - lubi i chce się uczyć - wrażliwy na piękno przyrody (świadomość ekologiczna)
... jest odpowiedzialny	<ul style="list-style-type: none"> - umie podejmować działania i przewidywać ich konsekwencje - umie rozwiązywać problemy -cieszy się z sukcesów i potrafi akceptować porażki - zna swoje słabe strony i potrafi nad nimi pracować - umie dokonać samooceny
...jest otwarty	<ul style="list-style-type: none"> -łatwo nawiązuje kontakty z rówieśnikami -umie współdziałać w grupie -prezentuje swój punkt widzenia i rozważa poglądy innych -jest dobrym organizatorem
...jest optymistą	<ul style="list-style-type: none"> - jest pogodny -pozytywnie patrzy na świat -wierzy w siebie
...jest prawy	<ul style="list-style-type: none"> -umie odróżniać dobro od zła -cechuje go uczciwość i prawdomówność -zna normy dobrego zachowania się i według nich postępuje -zna symbole narodowe, regionalne i wie jak się wobec nich zachować
...jest tolerancyjny	<ul style="list-style-type: none"> -rozumie, że różnice między ludźmi są czymś naturalnym -jest wrażliwy na potrzeby innych
...jest krytyczny	<ul style="list-style-type: none"> -selekcjonuje i porządkuje zdobyte informacje, ocenia ich przydatność do określonego celu
- ...jest świadomy swoich	<ul style="list-style-type: none"> - zna swoją wartość

praw i praw innych ludzi	- zna i respektuje prawa innych
- ...jest bezpieczny	- zdaje sobie sprawę z ewentualnych zagrożeń (w domu, w szkole, na ulicy, w cyberprzestrzeni) - zna zasady bezpieczeństwa (w domu, w szkole, na ulicy, w cyberprzestrzeni) i stosuje się do nich - zna i respektuje prawo do bezpieczeństwa innych